

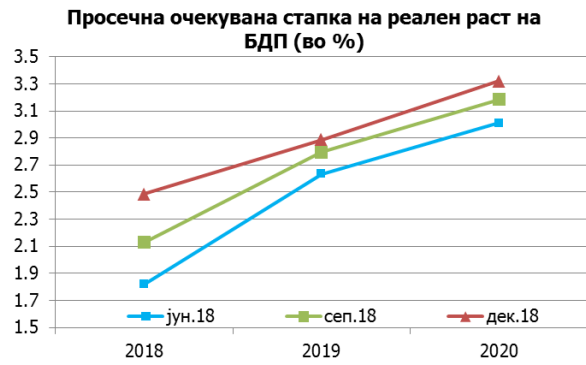
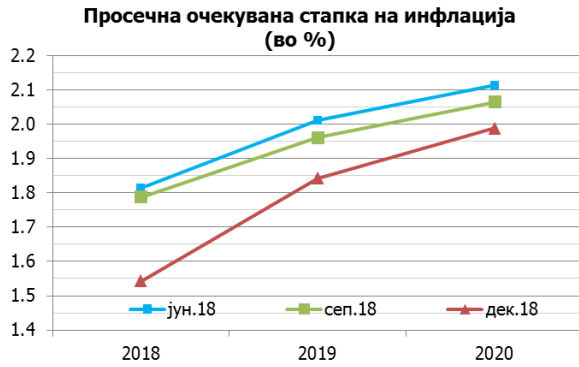
Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП

- декември 2018 -

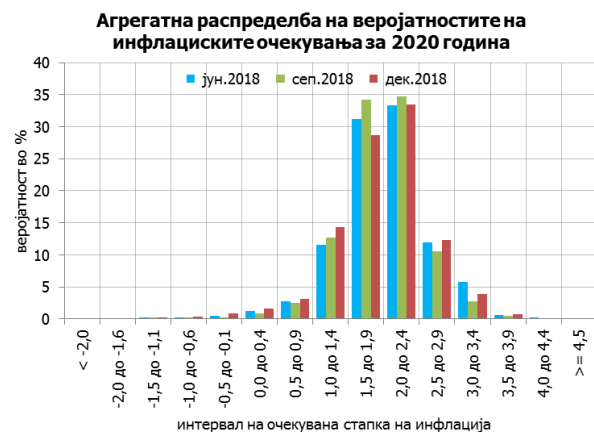
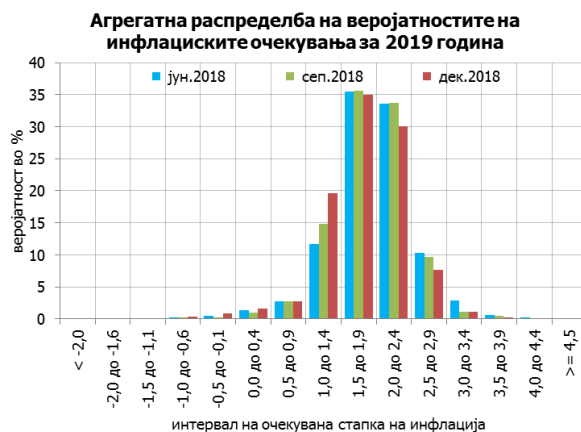
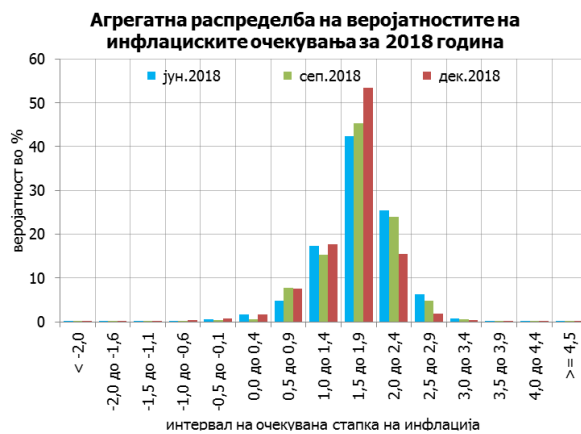
Анкетата за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП¹ за периодот 2018 – 2020 година, спроведена во декември, не упатува на позначајни промени во очекувањата за просечната стапка на инфлација. Во однос на очекуваниот раст на БДП, тековната анкета покажува подобри очекувања, приспособување коешто економските аналитичари главно го објаснуваат со повисоките остварувања на економската активност во вториот и третиот квартал на годината.

Како и во претходната анкета, економските аналитичари очекуваат постепено забрзување на инфлацијата и на економскиот раст во периодот 2018 – 2020 година. Така, за 2018 година очекуваат дека **просечната стапка на инфлација** ќе изнесува 1,5%, а потоа минимално ќе забрза на 1,8% и 2,0% во 2019 и 2020 година, соодветно. Испитаниците ја објаснуваат нагорната патека на инфлацијата за наредните години со повеќе фактори, како што се зголемената минимална плата, зголемената акциза на дизел-горивата, повисоките цени на енергијата, тутунот, како и очекуваниот раст на цената на нафтата на светскиот пазар. Во споредба со претходната анкета, очекувањата се променети во надолна насока (надолна ревизија за околу 0,3 п.п. за 2018 година и надолна ревизија од 0,2 п.п. и 0,1 п.п. за 2019 и 2020 година, соодветно). Во поглед на економската активност, просечните очекувања за **реалниот раст на БДП** изнесуваат 2,5%, 2,9% и 3,3% за 2018, 2019 и 2020 година, соодветно. Ваквите очекувања испитаниците ги поврзуваат со повисоката економската активност остварена во вториот и третиот квартал на годината, олабавувањето на монетарната политика, политичката стабилност, зголемените изгледи за забрзана европска и евроатланска интеграција, зголемување на инвестициската и извозната активност, најавените капитални инвестиции од страна на државата, како и со раст на личната потрошувачка поврзан со растот на платите, кредитирањето и вработеноста. Во однос на септемвриската анкета, испитаниците имаат очекувања за посилен раст на економијата во периодот од 2018 до 2020 година (за 0,4 п.п. за 2018 година и за 0,1 п.п. за 2019 и 2020 година).

¹ Во 2017 година, Народната банка на Република Македонија направи промена во анкетното истражување „Анкета за инфлациските очекувања“, коешто е преименувано во „Анкета за инфлациските очекувања и очекувањата за движењето на реалниот БДП“ и чијашто нова структура го следи кварталниот прашалник за професионални прогнозери (Quarterly Survey of Professional Forecasters, https://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/survey_of_professional_forecasters/html/index.en.html), што го спроведува Европската централна банка (ЕЦБ), а воедно ја промени и структурата на примерокот, кој сега е составен само од економски експерти.

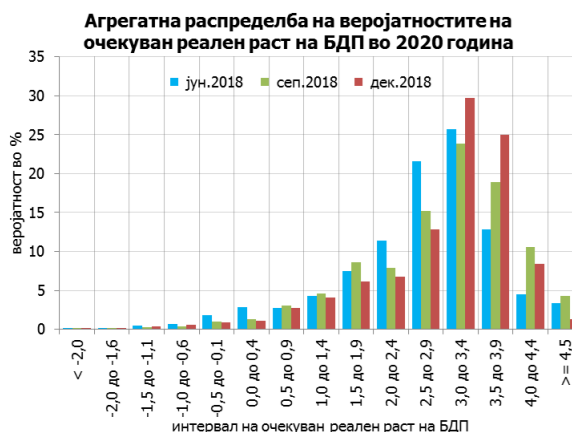
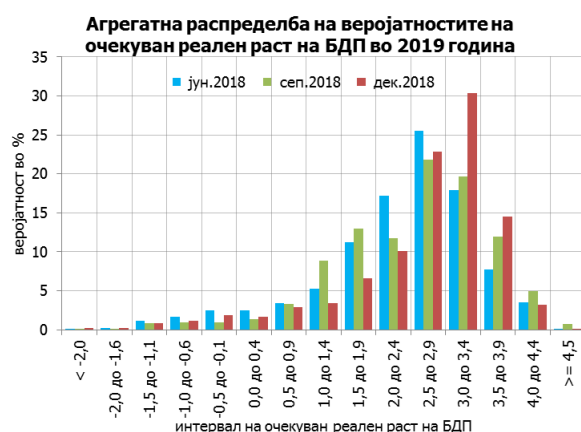
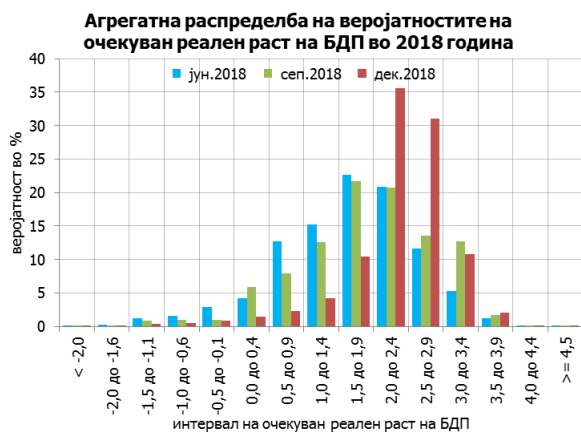

Покрај очекуваната стапка на инфлација и стапката на раст на БДП, во рамки на Анкетата испитаниците даваат и свој поглед за **распределбата на веројатноста за остварување определени стапки во зададен интервал**. Овие оценки се користат за создавање на агрегатната распределба на веројатностите². Агрегатната распределба на веројатностите за остварување на дадените стапки на инфлација и БДП во петнаесет интервали се прикажани на следниве графикони, а резултатите главно се совпаѓаат со стапките коишто ги очекуваа испитаниците.

² Агрегатната распределба на веројатностите претставува просек од оценетите веројатности од испитаниците за секој интервал на очекувана стапка на инфлација и стапка на раст на БДП.

Во согласност со пониските очекувања за просечната **стапка на инфлација**, во однос на претходната анкета, распределбата на веројатностите упатува на поместувања кон интервалите со пониски вредности, што е во согласност и со пониската просечна очекувана инфлација за 2018 и 2019 година. За 2020 година нема позначително поместување на веројатностите во однос на претходната анкета.

Споредбата на **очекуваната стапка за раст на БДП** со распределбата на веројатностите упатува на видливи поместувања во нагорна насока, што е во согласност и со повисоката просечна очекувана стапка на раст за периодот од 2018 до 2020 година.